

Bijlage bij agendapunt 13: Standpunt Haarlem op ingekomen moties, tevens pre-advies VNG en G40

Haarlem is mede indiener van de moties:

3. Hilversum, sturen aan de achterkant (verpakkingen)
8. Rotterdam 'Lachgasverbod in model-APV
9. Motie-Hengelo 'Bevorderen kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid'

Motie 3, wordt door de VNG overgenomen.

Motie 8 wordt door de VNG om juridische redenen verlaten, maar heeft wel advies G40 om in te stemmen.

Over motie 9 hebben nog besprekingen plaats met de VNG /G40. Hierover volgt maandag 14 juni aan het eind van de dag informatie.

Het gaat om de volgende 10 moties:

1. *Motie-Velsen e.a. 'Ruimtelijke inpassing energietransitie'*
Advies VNG: overnemen
Advies G40: overnemen
Standpunt Haarlem: overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

Het zal op dit moment nog niet voor alle G40-gemeenten gelden (probleem ligt nu nog voornamelijk in industriegemeenten) maar alle gemeenten hebben uiteindelijk belang bij een goede inpassing in de ondergrond.

2. *Motie-Boxmeer/Oss 'No cure, no pay bezwaarschriften WOZ'*
Advies VNG: overnemen
Advies G40: overnemen
Standpunt Haarlem: overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

De motie ondersteunt de huidige activiteiten van de VNG ten aanzien van dit onderwerp. Op het BOFV van 7 april 2021 is afgesproken dat in het najaar van 2021 een bestuurlijk overleg plaatsvindt over dit onderwerp met de ministeries van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Financiën en Justitie en Veiligheid. Oogmerk daarbij is een oplossing voor de gemeentelijke uitvoeringsproblemen met behoud van rechtsbescherming voor de burger, vóór de start van het WOZ-jaar 2022.

3. *Motie-Hilversum 'Stop met sturen aan de achterkant'*
Advies VNG: overnemen
Advies G40: overnemen
Standpunt Haarlem: Haarlem mede indiener, overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

De motie komt voort uit de zorgen om de landelijk oplopende kosten voor het gemeentelijk afvalbeheer en de positie van dit afvalbeheer in de transitie naar de circulaire economie. In het Rijksbrede programma Circulaire Economie hebben gemeenten vooral een positie aan de achterkant om het huishoudelijk afvalbeheer uit te voeren, sturend op het percentage afvalscheiding en de hoeveelheid restafval. Uit de recente publicatie Integrale Circulaire Economie Rapportage 2021 (ICER) door PBL blijkt dat Nederland in Europa tot de koplopers voor recycling behoort, met als kanttekening dat de circulaire economie als geheel nog in de aanvangsfase verkeert. Daarmee staat

Nederland volgens dit ICER nu voor de opgave om andere stappen gaan te zetten richting circulair; hoogwaardiger toepassing van afvalstromen in nieuwe producten én om in te zetten op andere circulariteitsstrategieën, zoals hergebruik, ontwerp, refurbishing, delen en reparatie. Dat is allemaal niet te bereiken met sturen aan de achterkant.

Het doel van de motie is om de belangen van de inwoners van de gemeenten te behartigen. Het gaat erom het gemeentelijk afvalbeheer betaalbaar te houden voor inwoners én hiermee bij te dragen aan de transitie naar een circulaire economie. Hiervoor is het essentieel om de producentenverantwoordelijkheid uit te breiden, zodat zij de kosten gaan dragen voor de verwerking van vervuilende producten en verpakkingen, en niet de inwoners. Het Rijk breidt echter geleidelijk de zorgplicht van gemeenten verder uit, als het gaat om vervuilende afvalstromen, zoals vorig jaar voor elektrische apparaten en textiel. Het zijn bij uitstek de producenten die nu stappen kunnen zetten, door anders te ontwerpen om hoogwaardige recycling en verlenging van de gebruiksfase van producten (bijvoorbeeld door repareerbaarheid) mogelijk te maken.

4. *Motie-Gooische Meren / Blaricum 'Circulariteit centraal, niet inzameling PMD'*

Advies VNG: ontraden

Advies G40: ontraden

Standpunt Haarlem: ontraden en niet instemmen met motie

Toelichting:

De motie bevat een aantal begrijpelijke constatering maar niet alle uitgangspunten kloppen. Hieronder puntsgewijs toelichting:

- *Punt 1: voorstel VNG is overnemen -> Eens met VNG*
- *Punt 2: voorstel VNG is overnemen -> Eens met VNG*
- *Punt 3: voorstel VNG is ontraden -> Eens met VNG. In aanvulling op de tekst VNG: voor alle producten die rechtstreeks in het buitenland worden besteld via bijvoorbeeld Amazon én verpakt zijn in niet recyclebaar materiaal wordt geen afdracht aan het Afvalfonds gedaan. Niemand weet hoe groot dit aandeel is.*
- *Punt 4: voorstel VNG is overnemen -> Niet eens met VNG. Beeld van NVRD wat in deze motie wordt geschetst klopt niet. De NVRD verenigt de Nederlandse gemeenten en hun publieke bedrijven die verantwoordelijk zijn voor het afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte, de zogenaamde gemeentelijke taken. De NVRD behartigt niet de belangen van de verwerkingsindustrie. Bijna alle gemeenten zijn lid van NVRD, VNG zou juist de contacten met NVRD goed moeten houden!*
- *Aanvullend: de uitspraak inde motie dat milieu-klimaatrendement onvoldoende is aangetoond of zelfs contraproductief is wel een hele straffe opmerking. WUR zegt van PMD nu 30% herbruikbaar is. Fabrikanten moeten wel de tijd krijgen om verpakkingen aan te passen, her uit te vinden. Stoppen met gescheiden inzamelen is niet de oplossing.*

5. *Motie-Wierden, Losser namens Regio Twente 'Voorkomen afkeur verpakkingsmateriaal'*

Advies VNG: aanhouden

Advies G40: aanhouden

Standpunt Haarlem: instemmen om motie aan te houden

Toelichting:

Advies van VNG om motie aan te houden is begrijpelijk, gezien de looptijd van de pilot tot 1 juli. Advies is om hierin mee te gaan en motie even aan te houden.

Kanttekening: bij de regio Twente (met daarin de G40-gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo) zit grote zorg. Ze zijn zeker bereid met VNG verder te praten over de pilot en het vervolg maar kunnen niet wachten op de uitkomsten van de pilot. Er moet voor Twente een oplossing komen want als dit nog een keer gebeurt en de kosten lopen weer

op, dan kunnen ze dat niet nog een keer dragen. Andere gemeenten staan daar iets genuanceerder in en willen de pilot wel afwachten. Wel is duidelijk dat op dit thema (in elk geval op termijn) wel actie wenselijk is.

6. *Motie-Moerdijk 'Datum inwerkingtreding en compensatie kosten Omgevingswet'*

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Standpunt Haarlem: overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

De motie van Moerdijk draagt de VNG op om echt alles in het werk te stellen om te zorgen dat de nieuwe datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet echt de allerlaatste keer is dat sprake is van uitstel en dat daarmee voldaan moet worden aan concrete afspraken die met de minister worden gemaakt over de invulling van de harde randvoorwaarden. Ook geeft de motie wederom de opdracht aan de VNG om alles te doen wat in zijn macht ligt om compensatie te krijgen van de stijgende invoeringskosten al in 2022 (vgl. motie Noord-Oostpolder vorig jaar)

Voorop staat dat er een goed werkend stelsel is bij de invoering van de Omgevingswet. Onze opgaven zoals de gebiedsontwikkelingen moeten door kunnen gaan zonder vertragingen. Het handhaven van het dienstverleningsniveau is een noodzaak.

Kanttekening die bij deze motie gemaakt kan worden is dat 01-07-2022 nog steeds interbestuurlijk als een streefdatum is neergezet. De motie is aan te raden voor het gedeelte dat er harde afspraken kunnen worden gemaakt over de benodigde processtappen en invulling van de randvoorwaarden om tot een zorgvuldige datum voor invoering te komen en dat alles in het werk wordt gesteld om deze datum zsm te bereiken. Het is nu echter te onzeker of de randvoorwaarden op tijd worden ingevuld (denk aan acceptatie DSO-LV in Q3). De motie zou op dat punt wel verduidelijkt moeten worden. Wordt er nu gevraagd om een harde datum per 01-07-2022?

Voor het onderdeel compensatie over de stijgende invoeringskosten in 2022 is aan te raden de motie over te nemen, zoals die ook in lijn is met de insteek die de VNG heeft ingezet in de afgelopen bestuurlijke overleggen.

Verder is geconstateerd dat niet iedere gemeente de invoeringsdatum van 01-07-2022 gelukkig vindt ivm de gemeenteraadsverkiezingen in maart, lage bezetting door de vakantieperiode die hierna direct start en een gebroken boekjaar voor aanpassing verordeningen (oa leges). Uitstel met meer dan een half jaar kent echter ook kanttekeningen ivm oplopende invoeringskosten, beschikbare budgetten en de energie die er nu zit bij de lopende implementatie acties (oa gemeenteraad).

7. *Motie-Leusden 'Duurzaamheid in relatie tot dwang- en kinderarbeid'*

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Standpunt Haarlem: overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

Hierover zijn de laatste tijd veel berichten in de media en dit kan het draagvlak voor de energietransitie ondermijnen of als argument gebruikt worden om de energietransitie terzijde te schuiven. Dat is ongewenst.

8. *Motie-Rotterdam 'Lachgasverbod in model-APV'*

Advies VNG: volgt

Advies G40: overnemen

Standpunt Haarlem: Haarlem mede indiener, overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

Het gebruik van lachgas zorgt voor veel overlast in de steden. Het opnemen van een lachgasverbod in de model-APV geeft alle gemeenten, vooruitlopend op de gewenste toevoeging aan Lijst 2 van de Opiumwet, een mogelijkheid om eenduidig en adequaat handhavend op te kunnen treden, gekoppeld aan 1 feitcode. Haarlem en Zandvoort hebben de APV nu al overeenkomstig de inzet van de motie ingericht.

9. *Motie-Hengelo 'Bevorderen kansengelijkheid, leefbaarheid en veiligheid'*

Advies VNG: volgt

Advies G40: volgt

Standpunt Haarlem: Haarlem mede indiener van de motie. In afstemming met G40 /VNG wordt bezien of de motie zodanig kan worden geformuleerd, dat deze past binnen de inzet van de VNG en ook aansluit bij de manifest overeenkomst (afspraken met het Rijk) van vijftien eerdere gemeenten. Standpunt wordt op basis van de uitkomsten bepaald en in het college mondeling via de burgemeester ingebracht.

Toelichting:

De rijksmiddelen voor integrale wijkgerichte vernieuwing gaan overwegend naar vijftien gemeenten (zestien wijken), waarover vorig jaar vanuit de woondeals met zes regio's afspraken zijn gemaakt. Haarlem heeft vorig jaar de wijk Meerwijk ingebracht voor de woondeal MRA, maar die is door het Rijk toen niet overgenomen. Negentien gemeenten, waar onder Haarlem, pleiten nu in deze motie voor bredere aanwending van rijksmiddelen voor integrale wijkvernieuwing, want de problematiek speelt in alle steden. Inzet van de VNG, met mede inzet G40, is nu om te kijken hoe de afspraken van vorig jaar (manifest) en deze motie bij elkaar te brengen zijn. Afhankelijk van de uitkomsten bepaalt Haarlem hoe en of de motie in deze vorm wordt gecontinueerd.

10. *Motie-Zoetermeer/Raden in Verzet 'Zonder geld geen gemeenten'*

Advies VNG: overnemen

Advies G40: overnemen

Standpunt Haarlem: overnemen en instemmen met motie

Toelichting:

De overwegingen in de motie zijn volledig in lijn met de op 12 februari jl. unaniem door de ALV van de VNG aangenomen resolutie met de VNG-inzet voor de kabinetsformatie "Herstel van bestuurlijk en financieel vertrouwen". Ook de in het dictum van de motie genoemde scenario's voor het mogelijke aanbod van het kabinet en de daarop passende reactie van de VNG zijn herkenbaar. De motie is ondersteunend aan de strategie van zowel de G40 als de VNG-inzet. Gelet op de grote onvoorspelbaarheid van het proces van de kabinetsformatie, is het van belang dat de onderhandelingsdelegatie steeds in staat is om te reageren op basis van de actualiteit om de beste inschatting te maken en naar bevind van zaken te handelen. Deze motie geeft het VNG bestuur expliciet deze ruimte. De VNG geeft aan te zullen handelen in de geest van de motie en verantwoording af te leggen over de gemaakte keuzes. Ook zal de VNG bij mogelijke escalaties gemeenten betrekken. Door de afspraken met het demissionaire kabinet over de kosten voor de jeugdzorg in 2022 is een eerste stap gezet in de opdracht onder a). Vanzelfsprekend moet de VNG het gesprek blijven voeren over opschalingskorting, abonnementsstarief en de noodzaak tot structurele maatregelen.